

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3155/2531

อัยการ กรมอัยการโจทก์ จำเลยตำรวจตรี พีระ ไตรยปักษ์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 149, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 157

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ได้จับกุมผู้กระทำความผิดฐานเล่นการพนันสลากกินรวบพร้อมของกลางแล้วไม่นำส่งสถานีตำรวจทันที กลับพาไปที่ป้ายรถโดยสารประจำทางในหมู่บ้านโดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็นและให้ผู้ถูกจับกุมโทรศัพท์ติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มาตกลงกันที่ป้ายรถโดยสารประจำทางและรออยู่เป็นเวลานาน เมื่อพาผู้ถูกจับไปสถานีตำรวจจำเลยเข้าไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น ไม่มอบบันทึกการจับกุมและของกลางให้ ทั้งไม่นำตัวผู้ต้องหาเข้าไปด้วย แสดงว่าเป็นเพียงแผนการของจำเลยให้ผู้ต้องหาทวงถามและหาทางตกลงกับจำเลยจำเลยไม่มีเจตนาที่จะมอบผู้ต้องหาให้แก่พนักงานสอบสวนจริงจึงพฤติการณ์ของจำเลยถือได้ว่าเป็นการเรียกทรัพย์สินจากผู้ต้องหาแล้ว เพียงแต่ยังไม่ได้กำหนดจำนวนเงิน และฝ่ายผู้ต้องหา ยังไม่ได้ตอบตกลงเท่านั้น การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองกับพวกเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ ได้ร่วมกันจับกุมผู้ลักลอบเล่นการพนันสลากกินรวบ แล้วเรียกและยอมจะรับเงินจากผู้กระทำความผิดเพื่อจะปล่อยตัวไป ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 149, 157 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149 จำคุกคนละ 5 ปี ข้อหาอื่นให้ยก จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องในความผิดตามมาตรา 149 ด้วยโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาในชั้นฎีกาเพียงข้อเดียวว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 หรือไม่นายสมเกียรติ แซ่ตั้ง พยานโจทก์เบิกความว่า เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2527 เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองจับพยานและนางสาววิลาวรรณอินทรประสิทธิ์ได้พร้อมด้วยโพงสลากกินรวบ 6 แผ่น เงินสด 500 บาทกล่าวหาว่าเล่นการพนันสลากกินรวบที่ใกล้สี่แยกบางเขน แล้วจำเลยทั้งสองพาพยานและนางสาววิลาวรรณไปที่ป้ายรถโดยสารประจำทางในหมู่บ้านชลนิเวศน์ซึ่งมีโทรศัพท์สาธารณะอยู่ใกล้ ๆ จำเลยที่ 1 บอกให้พยานโทรศัพท์ได้ พยานโทรศัพท์ถึงนายสถาพร มณีส่องแสงซึ่งเป็นเจ้าของโพงและเป็นพี่ชายของพยานบอกว่าถูกจับกุมอยู่ที่หมู่บ้านชลนิเวศน์ จะจัดการเองไม่ต้องเป็นห่วง จำเลยที่ 1 จะขอพูดโทรศัพท์กับนายสถาพรด้วย แต่พยานไม่ยอม จำเลยที่ 1 ให้พยานบอกนายสถาพรว่าให้มาตกลงกันที่ป้ายรถโดยสารประจำทางนั้น นายสถาพรได้บอกให้พยานรออยู่ที่ป้ายรถโดยสารประจำทางต่อมาประมาณ 30 นาที จำเลยทั้งสองพาพยานและนางสาววิลาวรรณไปที่สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธินและสถานีตำรวจนครบาลบางเขนจนกระทั่งถูกจับกุมอีกครั้งหนึ่ง นายสถาพร มณีส่องแสงพยานโจทก์เบิกความว่า นายสมเกียรติโทรศัพท์บอกว่าถูกเจ้าพนักงานตำรวจกองปราบปรามจับที่สี่แยกบางเขน ที่หน้าวัดเสมียนนารี ให้เอาเงิน 10,000 บาทไปด้วยเพื่อตกลงกับตำรวจกองปราบปราม ต่อมาพยานนำเงิน 10,000 บาทไปตามสถานที่ที่นัดหมายแต่ไม่พบ ในที่สุด

ทราบชื่อนายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณอยู่ที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน จึงตามไปและใช้เงิน 10,000 บาทดังกล่าวประกันตัวนายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณ เห็นว่า พยานโจทก์ทั้งสองไม่เคยมีสาเหตุกับจำเลยมาก่อน เบิกความสอดคล้องตรงกัน มีเหตุผลไม่เป็นพิรุธ ฟังได้ว่าจำเลยที่ 1 บอกให้นายสมเกียรติแจ้งแก่นายสถาพรไปตกลงกับจำเลยที่ป้ายรถโดยสารประจำทาง หากไม่เป็นความจริง เมื่อนายสมเกียรติโทรศัพท์เสร็จแล้ว จำเลยทั้งสองไม่จำเป็นต้องรออยู่ที่ป้ายรถโดยสารประจำทางนานถึง 30 นาที เมื่อเห็นว่านายสถาพรไม่มาแน่แล้ว จึงพานายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณไปที่อื่น และการที่นายสถาพรนำเงิน 10,000 บาทตามนายสมเกียรติไปที่ป้ายรถโดยสารประจำทางแต่ไม่พบ และในที่สุดได้ใช้เงินดังกล่าวประกันนายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณแสดงว่านายสมเกียรติได้โทรศัพท์ให้นายสถาพรนำเงินไปเพื่อตกลงกับจำเลยทั้งสองตามที่จำเลยบอก ทั้งพฤติการณ์ของจำเลยทั้งสองเมื่อจับนายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณแล้ว ไม่นำส่งสถานีตำรวจทันที กลับพาไปที่ป้ายรถโดยสารประจำทางในหมู่บ้านชลนิเวศน์โดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็น และให้นายสมเกียรติโทรศัพท์ติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรออยู่เป็นเวลานาน เมื่อนายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณไปที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน จำเลยที่ 1 เข้าไปแจ้งกับร้อยตำรวจโทธรรมบุญ นาคละมุล เฉย ๆ ไม่มอบบันทึกการจับกุมและของกลางให้ และไม่นำตัวผู้ต้องหาเข้าไปด้วย เมื่อร้อยตำรวจโทธรรมบุญบอกให้นำผู้ต้องหาไปมอบแก่พันตำรวจตรีวิชัยเย็นสุดใจ จำเลยไม่ยอมปฏิบัติตาม พันตำรวจตรีวิชัยเบิกความว่า เมื่อทราบจากร้อยตำรวจโทธรรมบุญว่า จำเลยจะนำผู้ต้องหาไปมอบพยานจึงออกไปดูเห็นจำเลยนั่งอยู่ที่สถานีตำรวจ พยานจึงนั่งรออยู่ประมาณ 10 นาที จำเลยก็ไม่นำผู้ต้องหาไปมอบ พยานจึงบอกให้ร้อยตำรวจตรีณเรศวร์ ชมันเครือ คอยดูจำเลยไว้ ต่อมาเวลาประมาณ 15 นาฬิกา จำเลยจะนำผู้ต้องหาออกไปจากสถานีตำรวจร้อยตำรวจตรีณเรศวร์จึงจับจำเลยทั้งสอง นายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณได้ เห็นว่าเหตุที่จำเลยพานายสมเกียรติและนางสาววิลาวรรณไปที่สถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ เป็นแต่เพียงแผนการให้ผู้ต้องหาหลว และหาทางตกลงกับจำเลย จำเลยไม่มีเจตนาที่จะมอบผู้ต้องหาให้แก่พนักงานสอบสวนจริงจึงเหตุที่ต้องนั่งอยู่ที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขนเป็นเวลานานก็เพื่อรอ นายสถาพรมาตกลงด้วยเท่านั้น เพราะที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขนนายสมเกียรติโทรศัพท์แจ้งให้ญาติทราบไว้แล้ว ในที่สุดเมื่อเห็นว่านายสถาพรไม่มาจึงคิดพานายสมเกียรติไปที่อื่นอีก ข้ออ้างของจำเลยไม่ได้กล่าวถึงข้อที่นำผู้ต้องหาไปที่ป้ายรถโดยสารประจำทางในหมู่บ้านชลนิเวศน์เท่ากับจำเลยไม่ปฏิเสธเรื่องที่ได้บอกให้นายสมเกียรติแจ้งให้นายสถาพรไปตกลงกันที่ป้ายรถโดยสารประจำทาง ส่วนข้ออ้างที่ว่า ที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขนจำเลยได้ไปพบสารวัตรสืบสวนสอบสวนแล้วแต่ไม่มีใครอยู่ในห้องจึงนั่งคอย และในที่สุดจึงชวนผู้ต้องหาไปรับประทานอาหารแต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าพันตำรวจตรีวิชัยได้นั่งรอจำเลยอยู่ในห้อง และในวันดังกล่าวพันตำรวจตรีวิชัยไม่ได้ไปราชการที่ไหน หากจำเลยปฏิบัติการโดยสุจริตจึงไม่มีเหตุผลที่จะตามหาพันตำรวจตรีวิชัยไม่พบ และไม่มีเหตุผลที่จะต้องนั่งรออยู่เป็นเวลานาน ให้เป็นที่เสียหายแก่จำเลย ข้อที่อ้างว่าเพื่อจะไปรับประทานอาหารก็ปรากฏว่าในบริเวณสถานีตำรวจดังกล่าวก็มีร้านอาหารขายด้วย จึงไม่จำเป็นต้องพาผู้ต้องหาออกไปจากสถานีตำรวจให้เป็นเรื่องยุ่งยาก ตามพฤติการณ์แห่งคดีแม้จำเลยไม่ได้กล่าวถ้อยคำเรียกกรอกรหัสพยานจากนายสมเกียรติโดยตรงแต่ข้อความที่บอกนายสมเกียรติให้แจ้งแก่นายสถาพรไปตกลงกันที่ป้ายรถโดยสารประจำทางนั้น เป็นข้อความที่ประชาชนทั่วไปทราบความหมายดี เพราะการตกลงกันระหว่างผู้จับกับผู้ถูกจับเรื่องการพยานในกรณีที่ถูกคนภายนอกไม่ได้เข้ามามีเห็นการจับกุมและรู้เห็นข้อตกลง ซึ่งกระทำกันเป็นเรื่องลับ

ยอมเข้าใจได้ว่าผู้ถูกจับจะจ่ายเงินและผู้จับจะปล่อยผู้ถูกจับ กรณีนี้จำเลยเป็นฝ่ายเสนอให้มีข้อตกลงซึ่งไม่มีความจำเป็นหรือเหตุใดตามหน้าที่ที่จะกระทำเช่นนั้น ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่ มีมติว่า พฤติการณ์ของจำเลยถือได้ว่าเป็นการเรียกทรัพย์สินจากผู้ต้องหาแล้วเพียงแต่ยังไม่ได้กำหนดจำนวนเงิน และฝ่ายผู้ต้องหา ยังไม่ได้ตอบตกลงเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์ในความผิดฐานนี้ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังขึ้น"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

องค์คณะ

สอ่ง สุขะปุลณพันธ์ · สวัสดิ์ รอดเจริญ · เตชา สุวรรณโณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3155/2531>